

Красиво ВЕТРИНО

● Брой 37 ● 16 стр. ● формат А3 ● цена: 0 лева ● 5.04.2023 г.

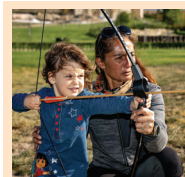

ЗЕЛЕНИ,
НО НА ДЕЛА

страница 1,4,5

Исторически парк на
турнир по стрелба с
традиционен лък в село
Пирне до град Айтос
страница 8

Преживей
СРЕДНОВЕКОВНАТА
ИСТОРИЯ!

страница 9

Авто-мото събитие
„НИЕ СМЕ БЪЛГАРИЯ“

страница 16

IV АВТО-МОТО СЪБИТИЕ „НИЕ СМЕ БЪЛГАРИЯ“ 08-09.04

Думите са всичко, с което разполагаме, за да се разбираме помежду си. Те са подложени на неимоверно натоварване – с тях се изричат лъжи, подменя се значение, повтаряни са до втръсване или до разстрел на съдържанието, превръщани са в износена и неугледна дреха на чист и висок смисъл, от което страда, разбира се, смисълът.

продължава на стр. 2

● АКТУАЛНО

ЗЕЛЕНИ, но на дела

Както казва известният писател Насим Талеб, човекът, който работи с ръцете си всеки ден, е по-умен от уолстрийтски брокер. Причината за това е, че виждайки

хората и общувайки с тях, той научава какво ги задвижва и поради каква причина вършат нещата, които вършат.

продължава на страница 4

IV АВТО-МОТО СЪБИТИЕ „НИЕ СМЕ БЪЛГАРИЯ“

08-09.04

Думите са всичко, с което разполагаме, за да се разбираме помежду си. Те са подложени на неимоверно натоварване – с тях се изричат лъжи, подменя се значение, повтаряни са до втръсване или до разстрел на съдържанието, превръщани са в износена и неугледна дреха на чист и висок смисъл, от което страда, разбира се, смисълът. Думите бяха и могат да бъдат оръжие на чиста и богоугодна кауза – инструмент на почтения, който единствен познава и цени стойността им и ги пази от насилията на непочтените. А те са много. И са тъй лекомислени...

Убийци на думите са днешните политици. Те лишиха от стойност много български слова, защото излъгаха и продължават да лъжат. Те подмениха безценно и чисто съдържание, като го превърнаха в парцал и нарицателно за обратното. Самата дума „политик“ вече има друго значение...

Колко пъти ги чуваме да казват колко обичат Родината, как ще я пазят и ще направят нашего брата богат и щастлив... И колко пъти ги виждаме да правят точно обратното.

Смазващо духа разочарование блика от тази чудовищна разлика между думи и дела.

Имаме нужда от нещо друго, нещо отвъд думите, нещо, което да вдъхновява и да провокира дела. Нещо, което няма да дочакаме от нашите политици. Нещо непреходно, което ще го има и след тях. И след нас дори...

СИМВОЛИТЕ – НОСИТЕЛ НА МЪДРОСТ И ПОСЛАНИЕ ОТВЪД ДУМИТЕ

Те отекват в ума и сърцето, като тяхното послание има невероятен заряд. Те запълват бездни от време, прескачат по-

средници и тълкуватели, като ги правят ненужни. Те говорят правдиво и не могат да лъжат. Те отекват във вечността, защото събуждат духа. Българският дух.

Днес светът е място, в което старите връзки са опънати до скъсване. Пропукват се съюзи, настават разломи, сгромолясват се доскорошни хегемони. В този тъй свързан свят гигантите, които до вчера ни се струваха стабилни, рухват като кули от карти. Дори Земята се разбунтува и ни напомни колко сме беззащитни. Време е да се отърсим от излишните илюзии и да се хванем здраво за това, което е устояло на времето – нетленното, което огън не го гори и Бог го закриля.

Защото няма да дочакаме това от политиците си – сред тях няма водачи, няма ръководители, има „лидери“, които ще отидат в канализацията на историята. От

години точно те ни поддържат разединени, комплексирани и нихилисти. По нашите улици вече няма надписи на български език, ние сме разделени, от различни отбори, а отборът на България липсва. Състезаваме се един с друг, вместо да устояваме заедно на предизвикателствата на света. Градовете ни са наводнени с реклами на чужди марки, а най-ценната ни марка – България, трагично отсъства. Българите имаме светло лице, смело сърце, горда осанка, дълговековна мъдрост. Съграждали сме от пепелищата и сме устоявали и воювали с огън и меч. Българският дух е нашето спасение, той ни е превел през вековете, него Бог е закрилял. Днес имаме нужда да му вдъхнем живот и сила повече от всякога. Защото българинът днес има нужда от онова специално лепило, което да направи душата му пак цяла, да му припомни кой е, откъде идва и докъде е стигнал. Да му припомни старото и да му обещае ново величие, да му върне радостта и гордостта да се зове българин.

ТЕМА НА БРОЯ - продължава от страница 2

IV АВТО-МОТО СЪБИТИЕ „НИЕ СМЕ БЪЛГАРИЯ“

08-09.04

продължава от стр. 2

ДОШЛО Е ВРЕМЕ ДА СИ ГО НАПРАВИМ САМИ!

За четвърта поредна година пред Исторически парк на 8 и 9 април ще се проведе авто-мото събитието „Ние сме България“. Това е единствена по рода си изложба конкурс, в която за сърцата на публиката се съревновават обаятели в български символи превозни средства. Трудно може да се види на друго място в света подобно изложение с такъв емоционален и естетичен заряд. Това е единствено по рода си събитие заради благородния си замисъл да обедини българите и да празнува българския дух. Все повече автомобили от най-различен вид и размер – камиони, мотори, микробуси, леки автомобили, джипове, дори детски колички, кръстосват пътищата на страната и улиците на градовете. Изпъстрени с български символи, те предизвикват усмивка и чувство на радост у всички, които ги видят. Шофьорите на такива превозни средства са свързани по един емоционален начин, който ги обединява и подтиква да си помагат. Те се поздравяват по улиците и с удоволствие отговарят на въпросите на минувачи или колеги какъв момент от българската история е изобразен на автомобила им, къде и как могат да направят нещо подобно със своя. Те са горди и разпръскват тази гордост около себе си. Тези хора може и да са от „Левски“ и ЦСКА, но те са от отбора на България. Те са с вдигнати чела и повдигат духа на хората, които ги виждат, с всеки километър, с всеки следващ красив автомобил, прославящ България. Те са бащи или майки, а нашите деца ги гледат и попиват от този български дух и национално самочувствие. Утре те няма да са с наведени глави и сами ще търсят и пазят българщината, предавайки я на своите деца. Тук не става въпрос за политическа идеология или национализъм. Това не е част от идео-

логия. Няма да дочакаме хора, които да ни преведат през трудното. На мероприятията като авто-мото събитието „Ние сме България“ се събират хора, които правят възможна средата, в която се раждат водачите на утрешна България. Такива хора са способни да се обединяват около добрите идеи и да ги превръщат в реалност. Това са генералните репетиции на обединението, което ще роди бъдещото величие на България.

Затова елате на 8 и 9 април пред Исторически парк и си подарете преживяване, след което ще гледате на света с по-светъл поглед. Организаторите от Исторически парк са се погрижили да не скучаете нито за миг.

Всички емоции от автомобилния спектър са на ваше разположение, както и приятни изненади за останалите сетива.

Ето как стъпка по стъпка градим това, което винаги е било наше, което е време да си спомним.

България на нас чака.

Такива събития отекват в ума и сърцето, като тяхното послание има невероятен заряд. Те запълват бездни от време, прескачат думи и се предават нататък...

Родолубец Храбър

● АКТУАЛНО

ЗЕЛЕНИ, но на дела

Както казва известният писател Насим Талеб, човекът, който работи с ръцете си всеки ден, е по-умен от уолстрийтски брокер. Причината за това е, че виждайки хората и общувайки с тях, той научава какво ги задвижва и поради каква причина вършат нещата, които вършат. Така и аз научих един урок вчера, докато си седях и си говорех с животновъд, който ми каза: „Нали знаеш защо толкова много кучкарници се отварят и се говори за защита на кучетата?“. Да си призная, не се бях замислял и го попитах защо, а той ми отговори: „Защото има много пари по програми, затова се правят на загрижени“. Не ми беше хрумвало това, но след горчивия ми опит със зелените от „Да, България“ и „Продължаваме промяната“ си помислих, че е 100% прав. В техните издания като „Капитал“, „Дневник“, „Площад Славейков“, „Свободна Европа“, „Медиапул“, „Клуб Z“ и други подобни често обръщат внимание на опазването на природата, но никога не можеш да ги видиш да се грижат и борят за нея системно и без да получават пари отнякъде за тази си дейност. Грижата за околната

среда е превърната в бизнес, чрез който някои си изграждат репутация на обществени деятели, без това да е така.

Освен тях много борци за по-чиста и красива България говорят за зелени действия, които ще ни помогнат да живеем на по-добро място, но няма никакви реални стъпки, а се чакат пари от държавния бюджет или европрограмите, за да направят някоя показна акция.

В България има много добри хора, които извършват истински, постоянни действия в тази посока и за наша радост една част от тях са именно в община Ветрино. Всяка година има мащабни инициативи за залесяване на важни терени, чрез които се помага да се предпазят населените места от вятър, наводнения и други неприятни последици от липсата на дървета. Общите зони, които са залесени, са стотици декари, но много по-важна е грижата за тях след това. Всяко лято специален камион (водоноска) се грижи да осигури водата, която им е нужна, за да се захванат и да рас-

тат самостоятелно. Общите суми, които са дадени за залесяване, са над 10 милиона лева. Грижите за горите след това са още по-големи и най-важното е, че доброто привлича добро, защото хората от цяла България идват тук да засадят своето дръвче, защото знаят, че ще има кой да се грижи за него и да го пази от такива, които ще желаят да го отсекаат.

Тази седмица пристигна поредната пратка от дървета, които внасяме от Нидерландия. Мнозина ще попитат: „Защо оттам? Няма ли дървета в България?“. Стопанството, от което ги зареждаме, е собственост на семейство нидерландец и българка, които са обединени от любовта си към дърветата. Яп е второ поколение предприемач, който се занимава с тази благородна дейност, а Галя, неговата половинка от България, е душата на съвместното им предприятие. Те се грижат не само едно дърво да бъде здраво и да порасне, а и да помогнат със съвети на хората, които си го купуват, как да го отгледат.

Яп и Галя подариха на Исторически парк прекрасни двадесетгодишни дървета, които правят парка още по-вълшебен. Заедно с децата си те идват да ни помагат със засаждането и последващата грижа за младите гори. Знанията и любовта им към природата са заразяващи и увличат и най-мързеливия и незаинтересован човек. Благодарение на тях млади и възрастни се запалиха в това толкова благородно дело. Всеки път, когато ни изпращат камиони с дървета, те се грижат да получаваме най-красивите, здрави и оформени видове, за да може България да се гордее не само с дивата си природа, а и със сътвореното от човека. В тазгодишната пратка има уникални чинари, които са на над 40 години и са специално оформени като чадъри. Когато се засадят две едно до друго, се получава уникална дървесна беседка, под която може да си пием бирата през лятото и да си хапваме диня. Не само е красива тази естествена беседка, която пази сянка и пречиства въздуха, но най-важното – не замърсява околната среда.

● АКТУАЛНО

ЗЕЛЕНИ, НО НА ДЕЛА

продължава от стр. 4

Освен това не заема място през зимата като шатрите, които си купуваме и след време изхвърляме в природата. До Розариума в село Неофит Рилски, както и до заведението „Зелас“, което се намира пред старото Неолитно селище, ще се оформят шест беседки, които ще подслоняват хранещите се и почиващите през летните дни. Всички нямаме търпение да видим и да се насладим на тези дървесни красоти.

Другите дървета, които получихме, са върби, тополи и чинари. Върбите започнахме да засаждаме около каналите. Така ще укрепим бреговете и ще създадем сянка за рибарите. Също така ще спират вятъра, който премахва хумуса на плодородните почви в региона, както и красиво ще очертаят коритата на реките.

Тополите ще се засадят в село Габърница, като по този начин ще се намали влагата в района, понеже те са дървета, които се нуждаят от много вода и коригират количеството на подпочвени води, като не им позволяват да заблтаят терена. Също така ще създадат прекрасна сянка, ще спират вятъра и ще помагат на живеещите в село Габърница да се справят с периодичните наводнения, които нанасят поражения на някои от къщите.

Няколко от чинарите ще намерят място в централния парк на село Млада гвардия. Много години след нас хората ще им се любуват и ще са благодарни и признателни на тези, които са ги засадили.

Последните дървета ще бъдат засадени на територията на село Неофит Рилски, което съвсем скоро ще стане едно от най-зелените села във Варненска

област.

Дърветата бяха докарани с транспорт от село Неофит Рилски, като така се ангажират жители на общината и приходът отново остава за България и община Ветрино.

Следете за нашите инициативи, които са свързани със засаждането на гори, и ангажирайте и деца, и възрастни около вас. Ако научим повече хора как се засаждат и отглеждат дървета,

това много бързо ще промени отношението им към природата. Само ангажираните хора могат да създават красота и дълготрайност. Ние вече го правим. Включете се и вие! Очакваме всички, които осъзнават, че съзидателният труд ни е дар от Бога и наше призвание е да го прилагаме ежедневно!

Ивелин Михайлов

● ИНИЦИАТИВИ

Опознай историята, за да обикнеш България!

Със станалите вече традиционни за нас срещи с децата продължаваме начинанието си чрез познание да разпалваме обичта им към България.

Тази седмица за пореден път изнесохме урок по родолюбие, инициатор на който беше Иван Белчев – активист на Фондация „Въздигане“. Урокът, на който присъстваха 140 третокласници, се проведе в 145-о ОУ „Симеон Радев“, гр. София.

Учениците се потопиха в историческото пътешествие, научавайки повече за най-старото златно съкровище в света, открито край Варна, за траките и Одриското царство. Докоснаха се до оръжия и инструменти, датирани около 4500 г. преди н.е., усетиха тежестта на бронзова махайра (тракийско оръжие) и видяха свои съученици, облечени с дрехи на лековъоръжен тракийски воин. Припомниха си за създаването на Стара Велика България, кои са синовете на Кубрат и кой от тях къде е създал държава. Децата научиха, че в Италия има над 700 села и градове с български имена и дори планина, която се казва Булгерия. Чуха как звучи ударът с боен бич, запознаха се със средновековна бойна брадва, меч и щит.

Сравняването на оръжията от различни исторически епохи в хронологичен ред помогна на учениците нагледно да видят и осъзнаят развитието на предците ни и как поетапно са усъвършенствали бита и културата си. Третокласниците имаха възможност да задават въпроси, да поддържат в ръце оръжията, както и да се снимат с тях за спомен. В края на урока всяко дете получи подарък – комикс за кан Кубрат, носещ завета: ЗАЕДНО МОЖЕМ ВСИЧКО.

Учителите споделиха, че възможността децата да съпреживеят разказаното ги

държи много по-концентрирани и превръща историята в един от най-любимите им предмети. Учениците с искрен интерес поглъщаха всичко видно и чуто и много от тях си поставиха за цел да посетят с родителите си исторически музеи, крепости и тракийски гробници, търсейки още знание за предците ни. Най-ценната част за нас беше разговорът накрая, в който децата обсъждаха как могат да приложат завета на кан Кубрат в днешни дни и как да бъдат единни със съучениците и приятелите си.

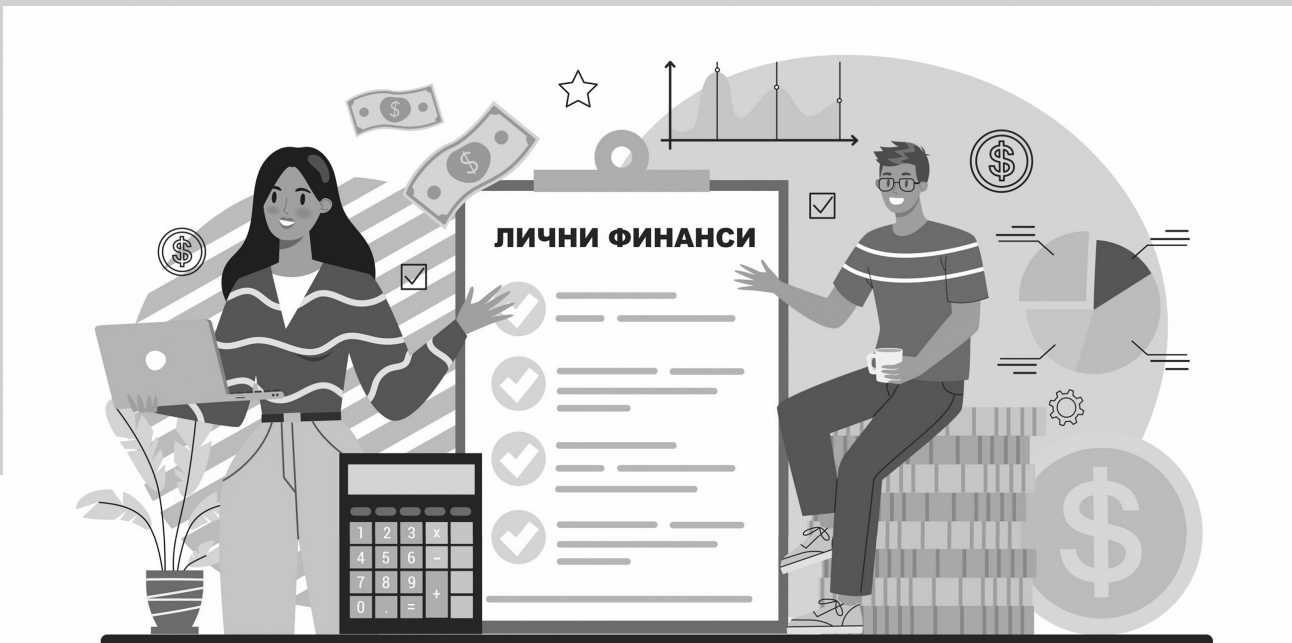
Щастливи сме, че можем да дадем частичка от сърцата си, за да разпалим искрата на родолюбието у нашите деца! То е там, в малките български сърца, и чака да се възпламени. Децата са нашето гордо и родолюбиво утре. Всеки, който желае да се присъедини към благотворителните инициативи на фондация „Въздигане“, е добре дошъл! Заедно можем всичко!

Фондация „Въздигане“

КАК ЗНАНИЯТА за инвестициите ни помагат да се възползваме от ДОБРИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ?

Темата за инвестициите често плаши хората и ги кара да се чувстват неуверени и притеснени. От една страна, причината за това е в многобройните измами и във вълчия нрав на тези, които са избрали да дележат хората на тарикати и балъци. А от друга страна, е липсата на опит и познания в областта на инвестициите и различните възможности, които ни заобикалят. Всъщност една голяма част от хората дори не подозират, че имат реален потенциал за участие в инвестиции, тъй като са ангажирани с това да оцеляват и едва си покриват базовите разходи и задължения.

В действителност страхът от неизвестното е един от най-силните страхове, пред които човек би могъл да се изправи. В същото време отвсякъде ни залива информация за инвестиции чрез обичайни и популярни модели за инвестиране, които често изискват специализирани познания и не дават никаква гаранция за успех. Резултатите и статистиките ясно показват, че едва малък процент от хората успяват да постигнат някакви смислени резултати по този начин, което изобщо не вдъхва надежда на обикновения човек. А фактът, че се изисква огромно количество време и отдаденост, за да се потопи човек в тези начинания, прави участието в стандартните инвестиционни възможности напълно безсмислено.

Огромната финансова индустрия промотира по всякакъв начин включването на хората в тези дейности, като се опитва да им „продаде“ идеята, че става дума за нещо лесно, от което те бързо ще започнат да печелят. Всичко това създава огромни възможности за хората, които искат да спечелят от „обучаването“ на другите по тези въпроси, и оттам се получава тази масирана заблуждаваща информация, че този път има някаква логика и смисъл.

Достатъчно е един разумен човек да погледне резултатите на огромното количество действащи по този оби-

чаен начин, за да види, че няма никаква причина да предприема каквото и да било в тази посока. А тези, които въпреки това се подвеждат, лесно стигат до загуби и бързо се отказват от инвестирането.

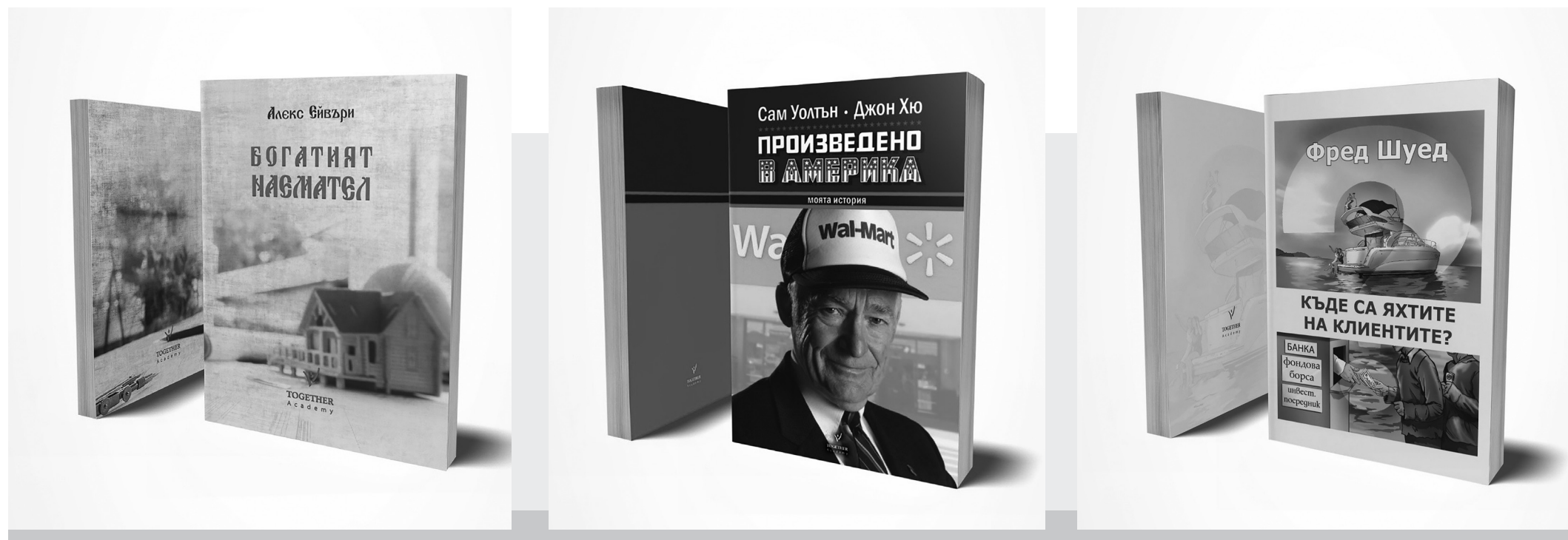
Истината е, че ключовата роля за успешното участие в инвестиционни възможности играят достъпът до правилни знания и разбирането в дълбочина на икономическите процеси, които съпътстват развитието на различните бизнес дейности. Полагането на тези основни и базови познания по посока на финансите и инвестирането дава възможност на човек бързо да разпознава и различава инвестициите, които имат истински потенциал, от тези, които, ако не загуби, то в най-добрия случай биха предоставили печалби от порядъка на не повече от 5-10% годишна възвръщаемост.

Тук е моментът да обърнем внимание на факта, че базовите познания не са свързани с набавянето на специализирана информация за това как точно да се работи с една или друга инвестиционна система, като фондовата или стоковата борса, форекса, фондовете,

имотите или другите разнообразни финансови структури. Това, в което трябва да се вникне всъщност, е как точно работят тези разнообразни системи и какво точно може човек да очаква от тях. От какво зависи тяхното развитие и по какъв начин се постигат резултати чрез тяхното използване.

За пример в книгата „Къде са яхтите на клиентите?“, преиздадена на български от издателството на „Тогедър Академи“, е предоставена пълната картина на модела, по който е организирана работата на фондовата борса, с помощта на който всеки човек може доста ясно да установи какво точно се крие зад тази организационна структура. Вместо това повечето хора са примамени да изкарват курсове за това как да работят с борсата, как да правят фундаментални или технически анализи и други подобни дейности, които погрешно насочват вниманието им към използването на тази система, а не към разбирането в дълбочина за това как тя в действителност функционира.

продължава на страница 7

● ЛИЧНИ ФИНАНСИ - продължава от страница 6

КАК ЗНАНИЯТА за инвестициите ни помагат да се възползваме от ДОБРИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ?

продължава от стр. 6

По същия начин в книгата „Богатият наемател“, отново преиздадена на български от същото издателство, се предоставя доста обстойна информация за модела, според който недвижимите имоти се развиват и могат да носят стойност. Или накратко, полезна ни е специализираната литература, която ни помага да вникнем в модела, по който различните системи функционират, а не тази, която ни обяснява как точно да се оперира и действа чрез самата система. Все пак човек трябва да разбере отговора на въпроса „Какъв е начинът?“, преди да започне да търси отговор на въпроса „Как да се приложи?“. Всъщност точно начинът и моделът, по който дадена възможност оперира, могат да разкрият потенциала и способностите на дадения модел да достигне до търсения ефект съобразно нашите ценности и разбирания.

Друга специализирана книга относно възможността за изграждането на мащабен бизнес е „Създадено в Америка“ – преведена и достъпна от същото издателство. В нея се показва историята на „УолМарт“ – една от мащабните мултинационални компании, и особеностите около нейното развитие през годините. Там може да се установи и медийното отразяване на нейното развитие, което, подобно на много други компании като например Apple, дълго е било подценявано по време на нейното първоначално израстване.

Разбира се, има още множество книги и материали, включително специализираните видеа в Ютуб канала на Тогедър, където може да се намери достатъчно информация, предоставена на достъпен и разбираем език, чрез която всеки може да се образова и информира за действителния механизъм, според който дадени възможности работят.

Единствено благодарение на уменията за вникване в материята е възможно да бъде взето бързо и адекватно решение, когато дадена възможност възникне. Обичайно възможностите се появяват в най-различни моменти и рядко хората биха разполагали с достатъчно време, за да навлязат в дълбочина и да вникнат до степен, в която биха могли да вземат по-лесно решение дали да участват. Ето защо от ключово значение е човек да се информира, тъй като това му дава предимство по-бързо и адекватно да може да направи преценка как да процедира, ако възникне възможност, която би могла да му донесе резултатите, които той търси.

За пример – ако си представим магазин, в който има ограничен брой продукти и множество купувачи, то тези, които имат яснота, че действително се нуждаят от тези продукти, биха предприели по-бързо действия за покупка. Хората, които имат нужда от повече време за преценка, ще пропуснат възможността, тъй като лавиците на магазина ще бъдат отдавна изпразнени, докато хората без достатъчно разбиране добият нужната яснота.

Ето защо във финансовите среди по-големите и по-бързите винаги печелят повече, тъй като често те разполагат с нужните знания и разбиране на материята, в която участват, и така могат бързо да направят преценка, за да действат на момента – дори преди дадена възможност да е достигнала до нейното формално и документално организиране.

Обичайно времето за организиране на зараждащи се бизнес възможности или на извършване на мащабни сделки отнема месеци, а понякога дори години, но решенията в тази посока се случват в рамките на часове и дни. Съответно честа практика е документалната част и организирането на правно-административните детайли да отнемат много месеци или години. Причината е, че чисто документално процесите са свързани със съобразяването на редица закони и прилагането

на защитни механизми, които да обезпечат всички страни по съответната сделка или бизнес начинание. Същинската сделка обаче се случва много преди това на база общ разговор и стискане на ръцете, при изработване на разчет с основните правила, зад които различните специалисти, като счетоводители и юристи, да организират финалните договори. Точно поради тази причина в по-голямата част от случаите подобни възможности рядко биват достъпни за обикновения човек – липсата на основни познания създава затруднения при вземането на решение за участие, тъй като при него има много неизвестни, които винаги се разрешават на по-късен етап.

За да се гарантира възможността на малкия инвеститор да участва в инвестиционни възможности, които дават действителен потенциал за постигане на огромни финансови резултати, е от ключово значение придобиването на знания и информация за модела, по който различните икономически и финансови системи работят. Едва на следващ етап идва въпросът как да бъде организирано даденото участие съобразно действителните финансови възможности на съответния човек.

Пламен Кънчев

● ИСТОРИЧЕСКИ ПАРК

Исторически парк на турнир по СТРЕЛБА С ТРАДИЦИОНЕН ЛЪК

в село Пирне до град Айтос

На 1 април стрелците с традиционен лък от двата клуба в Исторически парк – „СИВА“ и „ВЕЛИЧИЕ“, взеха участие в традиционния пролетен турнир, организиран от клуб „METAL ARCHERY“ – гр. Айтос. Гостоприемните домакини бяха избрали за състезанието красива гора в близост до село Пирне, а хубавото време събра над 40 стрелци от шест клуба. Своето майсторство състезателите показаха в седем дисциплини – 7 м ябълка, 12 м цифри, 15 м с гръб към мишената, бърза стрелба, стрелба по 3D мишена, 50 м чувал, 100 м копие.

Изключително приятна изненада на турнира беше участието на голям брой деца в категорията до 10 години. Малките участници за пръв път идваха на състезание и техният ентузиазъм и добра стрелба внесоха особен колорит в надпреварата. Между отделните дисциплини малчуганите имаха достатъчно време да поиграят на воля и да създадат нови приятелства.

В категорията до 10 години възпитаниците на клуб „СИВА“ от Исторически парк с треньор Нина Янкова заеха първите три места:

- Златен медал** – Мариела Кънчева
- Сребърен медал** – Ренета Георгиева
- Бронзов медал** – Боряна Кънчева

В тази категория състезателката от клуб „ВЕЛИЧИЕ“ (Исторически парк) – Ася Василева, получи специален медал за най-атрактивна участничка. Малката красавица беше облечена с прекрасни дрехи, изработени по поръчка от шивачката на парка – Марияна.

Класиране в категория деца до 16 години:

- Златен медал** – Николай Гайдаров – „METAL ARCHERY“
- Сребърен медал** – Ивелин Кънчев – „СИВА“ (Исторически парк)
- Бронзов медал** – Константин Вълчев – „ВЕЛИЧИЕ“ (Исторически парк)

Класиране жени:

- Златен медал** – Йоана Няголова – „СИВА“ (Исторически парк)
- Сребърен медал** – Нина Янкова – „СИВА“ (Исторически парк)
- Бронзов медал** – Ивелина Петрова – „ВЕЛИЧИЕ“ (Исторически парк)

Класиране мъже:

- Златен медал** – Емил Митков – „СИВА“ (Исторически парк)
- Сребърен медал** – Борис Желязков – гр. Сливен
- Бронзов медал** – Любен Кънчев – гр. Пловдив

След оспорваната надпревара организаторите бяха подготвили неочаквана изненада – първия „flight“ в България. Това е специфичен вид стрелба, все още непознат в България. Възможността да изпитат усещането на нещо ново вдъхнови състезателите и всички взеха участие в предизвикателството. Първият „flight“ в България при мъжете беше спечелен от Емил Митков – „СИВА“ (Исторически парк), с невероятните 279 метра, лък от 65 фунта и стрела 16 грама. Дамите също не останаха по-назад – първото място си разделиха Йоана Няголова и Нина Янкова – „СИВА“ (Исторически парк), с впечатляващите 211 метра.

Цветелина Петкова

ИСТОРИЧЕСКИ ПАРК

Преживей СРЕДНОВЕКОВНАТА ИСТОРИЯ!

Като продължение на нашата поредица „Исторически парк за деца и ученици“ в този брой на вестника ще ви разкажем как децата се потапят в духа на миналото и някои от най-славните му моменти. След като ви запознахме с дейностите в праисторическото селище и Антична Тракия в Исторически парк, сега идва ред да представим следващата историческа епоха – Средновековието. Тук малките посетители могат да видят – напълно възстановени и автентични – укрепено старобългарско селище с номадски стан, двор с дървен честокол, стрелница, ристалище за конни игри, езеро с пристанище, владетелски дървен дом, преносими номадски домове – юрти, походен дом на колела – кош, плетени юртообразни жилища, дървени уземи и хижи.

Емоционално преживяване е запознанството им със средновековните хора, които ги посрещат в своето селище. Тук всички могат да участват в дейности и занимания – част от ежедневието на средновековния човек. В епохата на Ранното средновековие, в ранносредновековното българско селище, децата

посещават владетелския дом, където могат да срещнат хана в неговата юрта. Всички знаем древната легенда за Кубрат и завещанието му към неговите синове. На смъртния си одър ханът наредил да донесат сноп стрели. Никой от синовете му не успял да ги пречупи, докато били в сноп, но разделени една по една, стрелите много лесно се чупели. Точно това послание достига до децата, получавайки сноп пръчки – те разбират колко е важно да сме единни и колко

по-силни можем да бъдем, когато сме **ЗАЕДНО!**

Част от заниманията в тази епоха са още запознаване с бойното снаряжение – оръжия и защитно облекло, обучение във воински умения: строй с щитове, стоене в гард с щит и меч; урок по историческа фехтовка; урок по стрелба с лък, медицина в миналото – първа помощ на ранените след битката.

Именно част от тези приключения преживяха в първия ден на месец април ученици от Математическата гимназия „Д-р Петър Берон“, гр. Варна. Тяхното посещение в Исторически парк започна с демонстрация на средновековните бойни изкуства и въоръжение – боравене с меч и брадва, стрелба с традиционен боен лък, отнемане на оръжие и различни бойни техники. Всичко това бе умело пресъздадено пред очите на учениците и техните ръководители, които наблюдаваха случващото се с огромен интерес. Впечатлени от видяното, децата се отправиха към стрелбището, където изпробваха своите възможности и умения за стрелба с исторически лък и се докоснаха до света на соколарството.

Посетете Исторически парк и подарете едно истинско приключение на децата си! Възползвайте се от специалните цени за посещения през април! Свържете се с нас на тел. 0896 61 21 75 или ни пишете на имейл.

Цанко Колев

● НОВА НАДЕЖДА

Исторически парк – партньор на държавата

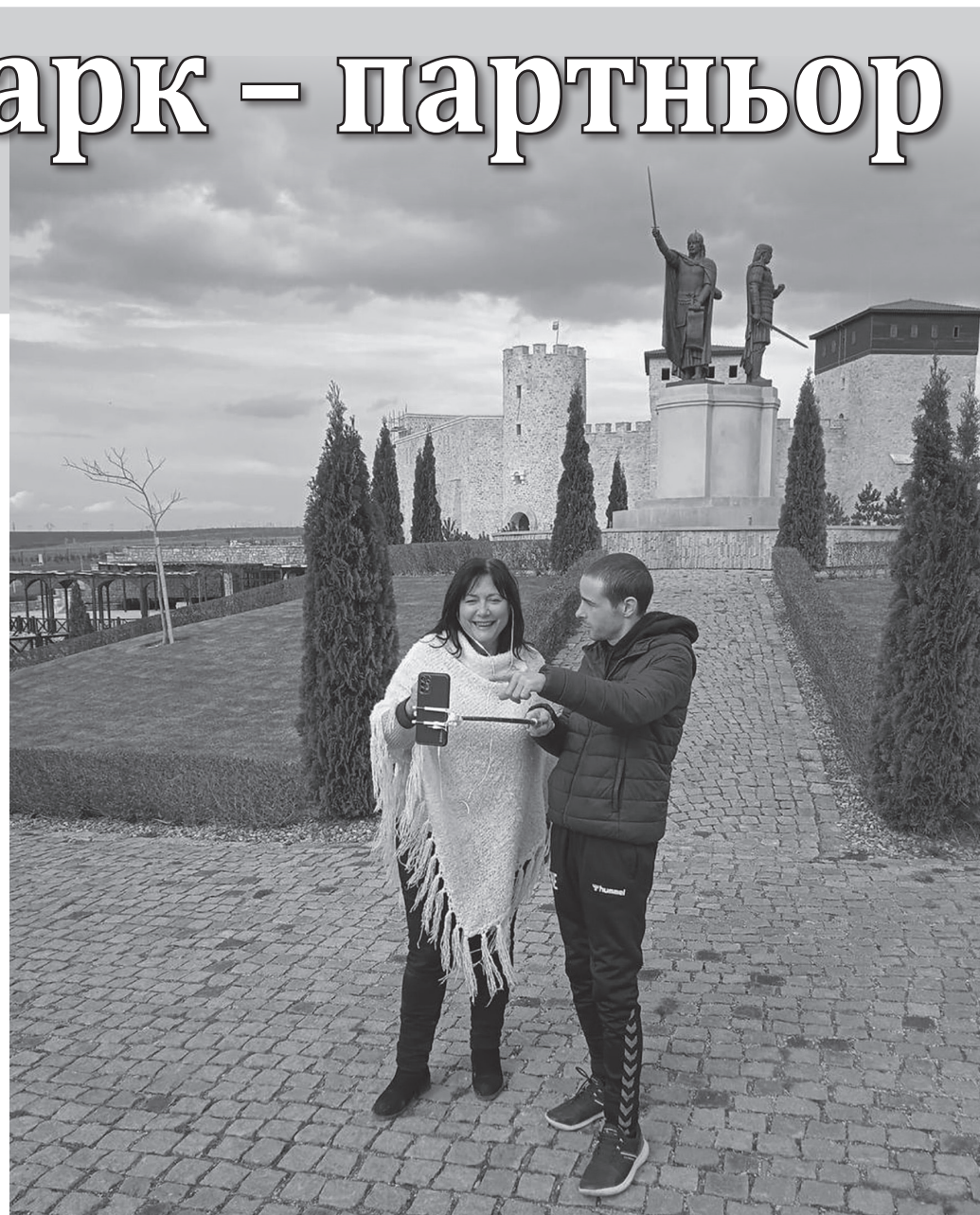
Какво е да живееш далеч от Родината? Толкова далеч, че да не можеш повече от един път в годината или на няколко години веднъж да се прибереш в родния дом. Да си дойдеш, за да прегърнеш набързо приятели от детството, да се гушнеш в баба и дядо, да хапнеш от любимите гозби, да напълниш сърцето и душата си с жадувани гледки, да вдишаш познати аромати, да гребеш с пълни шепи колкото можеш и да потеглиш обратно към чуждата страна, където винаги ще бъдеш чужденец. И така... до следващия път.

Ако си сам, е по-лесно, но когато се налага да подлагаш и децата си на това изпитание, та дори и за няколко години, става доста по-тежко. Затова имаш нужда повече от всякога да поддържаш родолюбивото пламъче, което те сгрива и ти дава сили в трудни ситуации. Пламъче, което българите носим в сърцата си, макар и далеч от дома, и предаваме на децата си, за да не угасва любовта към България.

Държавата се е погрижила за българчетата, които живеят и растат зад граница, да имат по-силна връзка с Родината, като подпомага българските неделни училища (БНУ) в чужбина. С постановление на Министерския съвет от 2018 г. от държавния бюджет се осигуряват средства за подпомагане на обучението в неделните училища, където децата учат български език, литература, история и география на България. Учениците са от предучилищна възраст до XII клас, обучават се по програми, утвърдени от министъра на образованието и науката. Обучението се организира от училищния ръководител и се съгласува с родителския съвет. Всички решения относно началото и края на учебния ден, осигуряването на почивка на учениците между часовете, както и организиране на извънкласните занимания се съгласуват с родителския съвет. Министерството на образованието дава препоръки към българските не-

делни училища в чужбина да извършват и допълнителни училищни дейности, които да подпомагат обучението, свързано със съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции.

Исторически парк е незаменим помощник на учителите в тази насока, защото предлага един иновативен подход в усвояването на учебния материал, а именно „да учим чрез лично преживяване“. Сега вече това е възможно и от дистанция. От този сезон Исторически парк предлага за децата, които живеят в чужбина, виртуална разходка през епохите – до 10 000 години назад във времето. Екип от опитен екскурзовод и оператор излъчват в реално време, като разказват и показват детайли от бита, културата и живота на хората по нашите земи през различните епохи. Историческият разказ започва от праисторическата епоха – неолит, или новокаменната епоха. Това е времето, в което по нашите земи се установява население, което е започнало да се занимава със земеделие и животновъдство. Праисторическите хора са се прекланяли пред силите на природата, както и са вярвали в живота след смъртта. От този период в Исторически парк са представени културата на Западно-българската рисувана керамика, находките „Овчарово“, „Караново III“ и култура „Хаманджия“. Разказът продължава през каменно-медната епоха – халколит. От първата половина на ранния халколит (4900-4700 г. пр. Хр.) в Тракия са разкрити селища от т.нар. култура „Марица“, представени са още известната

„Градешница“ и „КоджADERМЕН-Гумелница-Караново“. А от късния халколит (4500-4200 г. пр. Хр.) Исторически парк представя култура „Варна“ с реплики на находки от най-старото обработено злато в света – Варненското халколитно съкровище. Напусайки праисторията, хронологията на разказа ни отвежда в епохата на траките – от бронзовата до желязната епоха. Тук децата виждат храма на богинята майка Кибела, оръжейница, тракийски дворец в неговата цялост и четири могили – Свещарска, Александровска, Силистренска и Помо-

рийска. Това е епохата на Античността. Камерата следва разказа за разцветата на тракийската държавност и култура на Одриското царство и внезапно в кадър влиза истински тракийски цар, наследник на Севт III. Исторически парк разполага с отлично подготвени аниматори за всяка една от епохите, хора с педагогически опит, благодарение на които историята оживява. Децата обожават античните и средновековните игри, ездата, стрелбата с лък и хвърляне на копие, в които имат възможност да участват, когато се запишат на лагер през ваканцията. Напусайки зоната на траките, минаваме покрай манежа с конете. Те са спокойни и добре обучени, свикнали са да работят с хора. След като се порадваме на конете, се озоваваме в ранносредновековно селище. Селището в Исторически парк е от укрепен тип, защитено от ров и вал. Тук са представени походен дом, две преносими разглобяеми жилища – юрти, владетелски дом, юртообразно жилище и ансамбъл от три дървени къщи. През третата четвърт на VII век, след смъртта на владетеля Кубрат,

● НОВА НАДЕЖДА

Исторически парк – партньор на държавата

продължава от стр. 10

вследствие на вътрешни междуособици и военен натиск от страна на съседните и родствени хазарски племена, Велика България се разпада. Част от българите, предвождани от Аспарух, и племенната върхушка на рода Дуло тръгват на запад и като преминават реките Днепър и Днестър, завземат т.нар. Оглон (Онгъл) и се заселват на Дунава. След като побеждават Ромейската империя (Византия) през 680 г., българите преминават южно от Дунав и се заселват на обширни територии. За сравнително кратко време те създават своя самобитна култура и поставят устоите на най-старата държавност от национален тип, запазила се и до днес – нашата красива България. Реконструкцията в Исторически парк са на основата на направени проучвания на I столичен езически

период (881-864 г.) от съществуването на старата българска столица Плиска. Използвани са и методите на експерименталната археология, облягащи се на археологическите находки и писмените извори за бити на средновековните българци.

Има изключителен интерес към тази нова услуга, която предлага Исторически парк за българските неделни училища в чужбина. Първи успяха да се включат децата от БНУ „Райна Княгиня“, гр. Ричоне, Италия. Г-жа Ивелина Иванова, ръководител на училището, изказа най-сърдечни благодарности на екипа на Исторически парк за това, че направиха възможно виртуалното приключение за всички, не само за децата. Учителите също са впечатлени от видяното и нямат търпение да посетят парка на живо и да се насладят на това

ВИРТУАЛНИ РАЗХОДКИ В ИСТОРИЧЕСКИ ПАРК ЗА БЪЛГАРСКИ УЧИЛИЩА В ЧУЖБИНА

историческо богатство. Вече са се записали за виртуална разходка от БНУ „Св. св. Кирил и Методий“ в Лисабон, БНУ „АБВ“ в Хелзинки, както и БНУ „Васил Левски“ в Атина. Децата от още две училища от САЩ очакват с нетърпение това вълнуващо вирту-

ално приключение от земята на дедите им, Земята на свободните – Исторически парк, Неофит Рилски, община Ветрино.

Да бъде!

Албена Пекова

● ЛИЧНА ИСТОРИЯ

МАЛКИ СТЪПКИ КЪМ ГОЛЯМ УСПЕХ

Когато човек има цел или преследва мечта, нерядко се случва да спре и да се колебае как да продължи нататък. Изскочат обстоятелства, изникват непредвидени пречки, създава се объркване – пауза в колебание какво конкретно да се предприеме, как точно да се направи. Много често в такива ситуации човек не знае дори откъде да започне, какъв въпрос да зададе, защото не знае точно какъв отговор търси...

Няма готови отговори – в такива моменти е полезно да почерпим от опита на другото. Информацията за това, как друг човек е преминал през подобна на нашата ситуация, може да ни даде импулс за действие и да проясни следващите ни ходове. Всъщност ключовият момент тук е човек да не спира – да предприема малки крачки всеки ден, да не губи от поглед целта си, да не се обезверява от временния неуспех или застои, а да трупа макар и малки победи всеки ден, защото да не спиращ, е всъщност също победа – над себе си. Пример за такова развитие на нещата е Румен Катинчаров – финансов консултант в „Тогедър България“. Една книга му открива пътя и посоката, дава му мотив и план за поредица от малки стъпки, а след

като започва да прилага прочетеното, стъпва уверено и започва да се движи по пътя на успеха с търпение и постоянство.

В момент на объркване, несигурност за следващия ход или правилен начин е от голяма полза човек да се довери на опита и да предприеме действие по препоръка на успешен човек. Така се е случило при Румен. „Никога не съм бил четящ човек. Родителите ми са четящи хора, които изискваха от мен да чета, но мен ме интересуваха други неща. Открих ползата и удоволствието от четенето преди около четири години, когато започнах да разлиствам книги, които да са ми от конкретна полза в работата и да ми показват как мога да приложа информацията от тях спрямо целите си и нещата, с които се занимавам.

продължава на страница 12

● ИСТОРИЧЕСКИ ПАРК

МАЛКИ СЪТЪПКИ КЪМ ГОЛЯМ УСПЕХ

продължава от стр. 12

Първата книга беше свързана с едно от бизнес начинанията ми тогава – исках да създам сайт за продажби. Присъствах на семинар, доверих се на хората, които говореха, и реших да прочета препоръчаната книга. По този начин открих, че правилната литература може наистина да бъде полезна.“

След известно време на търсене Румен решава да започне в сферата на продажбите. Книгата „За успеха с Ивелин Михайлов“ от издателство „Тогедър Академи“ провокира промяната за развиващия се консултант. Тя е написана по лични видеоклипове на Ивелин Михайлов в поредицата „За успеха“ от Ютуб канала на компанията. „Първоначално тази книга ми подежда много на място, защото още в началото сведенията бяха свързани с моето текущо развитие, с моята кариера и като консултант, и като човек и личност. Беше ми много приятно да я чета сутрин, защото ми даваше точните инструкции какво да правя през деня и междувременно ми спестяваше доста време, защото книгата винаги ти дава по-точен и пресен синтез на информацията от видеоклиповете.“

За много хора не е тайна, че работата в сферата на продажбите е сравнително трудна – това е професия, която изисква качества в множество различни сфери – самоорганизация, общуване, борбеност и хъс за успех. Предприемачите са длъжни да развият у себе си умения на много нива и да ги подредят целенасочено като приоритети. Също така е важно да са съсредоточени в ежедневните действия и да натрупват резултати постоянно. „Тази книга за мен е като наръчник. С помощта ѝ аз си отговорих на въпроси, които не съм знаел как да задам и до чиито отговори не съм знаел как да стигна. Получих много важни наставления – от начина, по който си разпределям деня, до това как мога да комуникирам по-добре с клиентите. Има хора, които се развиват в различни посоки и са избрали различни пътища, по които да се разгръща личността им, и книгата ми помогна да разбера как аз да достигна до този тип хора, без да имам търкания и пречки с тях. Също така, как по-лесно да осъзная техния начин на мислене, както и как да организирам работата си като консултант. Визирам точно и ясно какви действия трябва да извърша, каква трябва да ми е нагласата, как да си разпределям времето,

какво да правя като анализ. Получих знание за практични насоки и система, която трябва да спазвам, ако искам да се развивам в сферата на продажбите.“

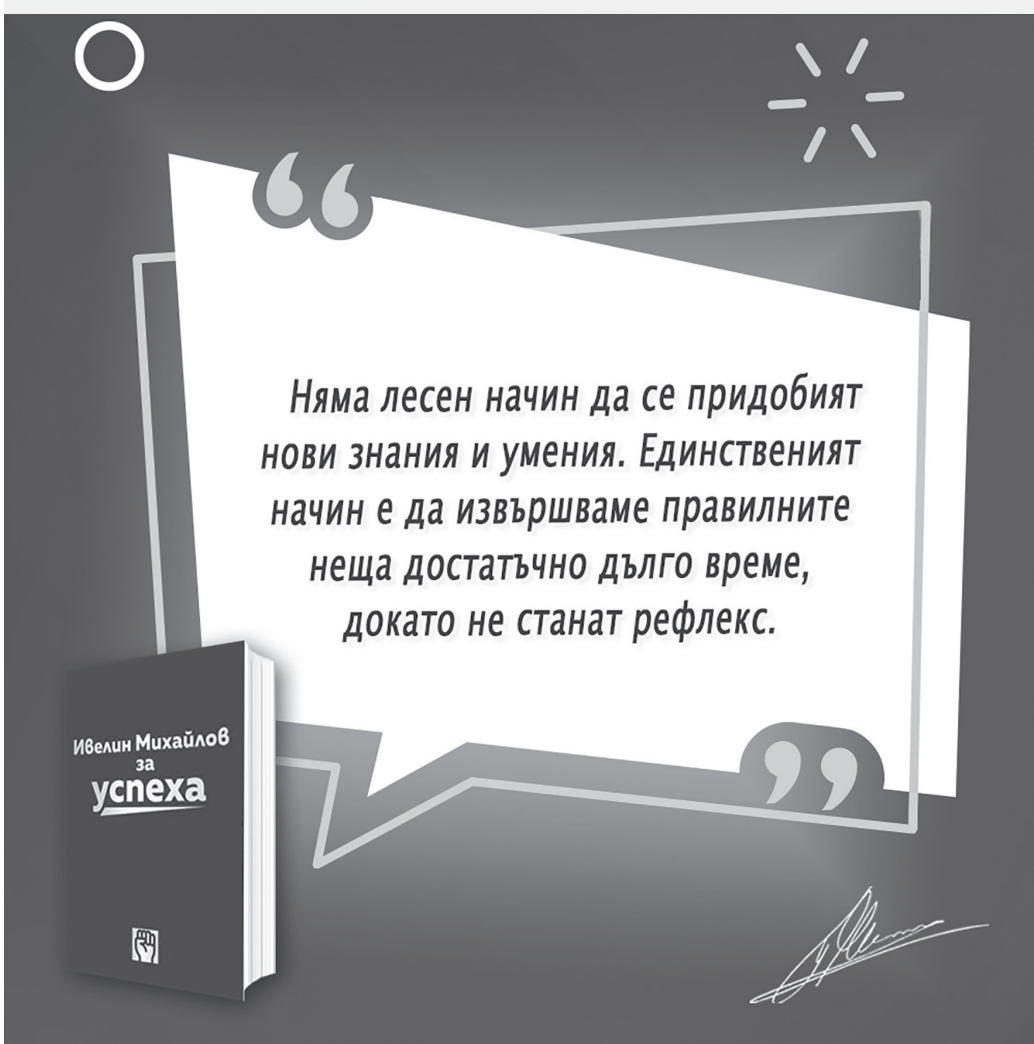
Постоянството и търпението в следването на ежедневни малки стъпки държат човек фокусиран и активен. Колкото по-голяма и амбициозна е неговата цел, толкова повече търпение и постоянство са му необходими. Големи неща не се случват от ден за ден и е възможно да настъпи момент на обезкуражаване и загуба на работна тяга. Големите неща се постигат само с неспирна поредица от действия. „Книгата е структурирана в много кратки глави, които съдържат точни и ясни инструкции, малки откъсчета, които могат да ти помогнат именно за малките ходове – да ти помогнат за деня, за седмицата и за месеца от развитието ти. Много е приятно, защото е синтезирана информацията – как ефективно да бъде организиран денят на предприемача, как да не губим фокус, как да водим отчетност, какво трябва да може един предприемач, за да бъде успешен, как да се заобиколим с правилните хора, как да намерим подходящи клиенти, какво да направим, ако стартираме бизнес от нулата. Главно тази книга ми помогна чрез структурата си – аз да мога наистина да подобря действията си, да си подрежда деня по-добре. И то не само деня, а като цяло седмицата

– да не губя време с неправилни контакти. Усвоих знанията как от малките стъпки се изгражда общата картина.“

В създаването и управлението на бизнес не е важно само как това конкретно начинание работи и поражда резултати – нужно е човек да развива себе си и да надгражда уменията си като личност и професионалист. „Това официално е наръчник на развиващия се предприемач – наръчник за личностното развитие на човека, който изгражда свой бизнес, и постъпките, които той трябва да извърши самостоятелно, за да бъде успешен.“

Нека поуката за хората от това споделяне да бъде това – младостта е магистралата, волята е турбината, постоянството е горивото, а малките, редовни стъпки са осевата линия по пътя към големия резултат, към мечтата. Теренът невинаги е гладък, напротив – животът е едно от най-трудните трасета, но и най-възвращащото приключение, в което е важна както крайната цел, така и самото пътуване. Защото точно в него израстваме, а това ни превръща от багаж в навигатор и водач.

Кристина Капитанова

● ИСТОРИЧЕСКИ ПАРК

ПЪТЯТ НА РОЗАТА по българските земи вече минава през с. Неофит Рилски

Знаете ли, че:

Родината на българската маслодайна роза – роза „Дамасцена“, е Дамаск, столицата на днешна Сирия?

Първото розово масло в България е дестилирано още през XVII век?

За добива на 1 капка розово масло са необходими 30 рози, а за 1 кг първокачествено розово масло – около 3500 кг розови цветчета?

Розовото масло, произвеждано в България, е признато за най-качественото в света. То е много ценено заради своя богат мирис и трайността му, която се дължи на изключително балансирания му състав от восъци, алкохоли и микро-

компоненти. Восъкът по цвета, заради който капките роса сутрин се стичат, а не мокрят, задържа мириса. Затова розите се берат рано сутрин, преди да започнат да ухаят и да губят масло. Цветовете се изваряват до получаване на

розово масло и розова вода.

Поради изключителното качество на българското розово масло то е традиционно много търсено в най-високия клас парфюмерия и козметика.

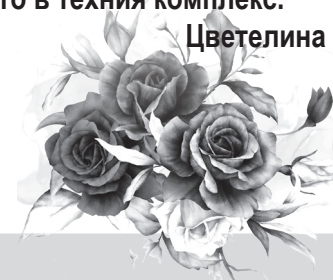
Розовото масло от роза „Дамасцена“, или както го наричат „течното злато“ на България, е най-ценният продукт, който се произвежда в най-китното кътче на България – Розовата долина.

На 29 март бяхме посетени от скъпи гости – екипа на Етнографския комплекс „Дамасцена“, с. Скобелево, община Павел баня – първата частна розоварна в България. Това е единствената розоварна на територията на България, в която могат да се видят невероятни стенопи-

си, разказващи истории за миналото на нашия народ, за пътя, по който е преминала розата, за да се радваме днес на уникалното розово масло. Гостите от Розовата долина посетиха Исторически парк, за да си припомнят със съдействието на умел екскурзовод българската история. В Тракийския дворец участваха в уникален ритуал по побратимяване и проследиха умелото боравене на войните с ромфея и махайра. След преживените емоции се насладиха на вкусната храна, поднесена им в прекрасен тракийски сервиз. Въпреки че в този ден Баба Марта изреди всичките сезони – дъжд, сняг, вятър, слънце, нашите гости останаха очаровани от преживяването. След като се върнаха отново в наши дни, ги очакваше опознавателна разходка, която приключи в най-ароматното бижу на селото – Розариума на магията на българската роза. В оазиса на царицата на цветята гостите опитаха кафе с аромат на роза и изгледаха удивени как нежния розов цвят се превръща в уникално бижу.

Гостите от Етнографския комплекс „Дамасцена“ изявиха желание да си сътрудничим и да работим заедно. За спомен от посещението си закупили сувенири и книгата на Исторически парк, за да я сложат на видно място в техния комплекс.

Цветелина Петкова

Иновации и технологии в Долината на

ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО

Пресечната точка между иновациите и технологиите тази седмица се оказа Исторически парк, където учещи от различни държави дойдоха на място да черпят опит за развитието на предприемачеството. Идеята за посещението на 83-ма юноши от България, Португалия, Турция, Румъния, Франция и Канарските острови е по инициатива на Професионалната гимназия по механоелектротехника и електроника (ПГМЕЕ), гр. Бургас. Сред ръководителите беше и г-жа Стефка Чавдарова, преподавателка по английски език, която любезно сподели целта на тяхното посещение.

Учениците са тук по програма „Еразъм“, за първи път посещават България. За да получат максимално знание за страната ни като народ, история и потенциал за развитие, учителите решават да ги доведат в Исторически парк. Място, където по интересен, иновативен и завладяващ начин учениците не просто да видят, а да преживеят историята по нашите земи, като бъдат главни действащи лица чрез стрелба с лък и конна езда в едно вълнуващо пътешествие назад във времето.

Предисторията на тази инициатива започва през 2019 г., когато г-жа Стефка Чавдарова и нейните колеги и студенти кандидатстват по проект на „Еразъм“ в сферата на професионалното образование и обучение. „Проектът ни се породи като инициатива „Нови технологии“ – да открием нещо иновативно в нашия Черноморски регион. В едно интервю видях, че г-н Ивелин Михайлов е предприемач – създател на идеята за Исторически парк и неговата реализация. Такова нещо няма не само в България, но изобщо на Балканския полуостров и по света. Проектът „Исторически парк“ е иновативен, с комплексна насоченост не само към ученици и учители, но и към хората като цяло по света и у нас.“ Именно това вдъхновява г-жа Чавдарова през 2020 г. да проведе интервю с г-н Ивелин Михайлов за Исторически парк. „Получи се непосредствено и ин-

тересно, понеже Ивелин по време на интервюто беше с едно от трите си деца, което беше включено в клипа, а в същото време очакваше и четвърто да му се роди“, разпалено допълва преподавателката. Това вдъхновява българския екип на програмата „Еразъм“ да направят проект за предприемачеството, който да защитят пред своите колеги от

Европарламента. Резултатът е повече от впечатляващ.

„Спечелихме подкрепата и одобрението с бурни аплодисменти на нашите европейски партньори. Показахме, че идеята за Исторически парк трябва да бъде осъществена, популяризирана и продължена с времето. Нещо, което е иновативно и приложимо в наши дни, и което ще бъде усъвършенствано и завършено до 2050 г. Проектът е част от „6 Да“, „Млади европейци търсят“. Самите евродепутати харесаха идеята. Ние бяхме в Европейския парламент и трябваше да представим всичко това пред Европейската комисия. Идеята беше всяка от 7-те държави – участнички по програмата „Еразъм“, да интервюира по един успял човек и то да е иновативно“, споделя г-жа Чавдарова и продължава: „България я представихме чрез г-н Ивелин Михайлов и проекта „Исторически парк“. Това, което ги впечатлява най-много, е не само иновацията, но и възможността за пътешествие в миналото, което дава перспектива за бъдещето. „Много е впечатляващо, че всички участници са ангажи-

рани, и особено ако си българин – това влияе много“, продължава своя разказ г-жа Чавдарова. Именно това е и идеята на проекта – да е увлекателен, жив, да има истински преживявания, а по време на фестивалите, които организира Исторически парк, човек може да се потопи действително в миналото и да излезе по-силен от всякога в настоящето. В конкурсната част измежду 6-те участника България безапелационно печели първо място и се нарежда пред Кипър, Франция, Испания, Германия и Гърция. „Проектът, свързан с Исторически парк, е съвсем реален и напълно приложим. Изпълняваше в максимална степен задачата, която се изискваше, бяхме най-близо до самата идея на проекта, затова спечелихме“, разказва с вълнение г-жа Чавдарова.

А тази година, посещавайки Исторически парк, някои от учениците изразиха мнение, че „никой не е по-голям от българина“. Думи, от които настръхваш... И които окриляват с надежда. Иновациите и постиженията на съвременната технология са мост между историята и днешния ден. Те говорят на езика на младите, които са заплени от България.

Вече е само въпрос на време светът да научи какво е пропуснал.

Милена Лекова

● БЪЛГАРИТЕ – ДЪРЖАВНОСТ И ДУХ

СРЕДНОВЕКОВОНОТО БЪЛГАРСКО ВЪОРЪЖЕНИЕ

Според писмените, изобразителните и археологическите извори в периода VII – VIII век в Източноевропейските степи, Византия, Сасанидски Иран, а по-късно и в Арабския свят се налага сходен тип войсково облекло и въоръжение, което е характерно и за нашите предци – средновековните българи.

В Стратегика на император Маврикий от началото на VII век е описано защитното облекло и въоръжение на аварите, тюрките и другите хунски народи, водещи сходен начин на живот. Така наречените „други хунски народи“ по времето на император Маврикий (582-602) са именно големите клонове на българите: западен – кутригури, и източен – утигури, които около 568 г. се превръщат във важна част от Тюркския и Аварския каганат. За всички тях Маврикий пише: „Въоръжени са с ризници, мечове, лъкове и дълги копия, така че повечето носят в битките двойно въоръжение. На раменете си носят копията, а лъковете държат в ръцете си, като си служат с едните или с другите според случая, който им се предостави. Въоръжени са не само те, но и предните части на конете на знатните са покрити с желязо или с плъст.“ (ГИБИ Т. II, XII Псевдо-Маврикий Стратегикон, 11. Как трябва да се воюва със скитските племена авари и турки,

стр. 279.) Три века по-късно в „Тактика“ на император Лъв VI Философ тези сведения на Маврикий вече са отнесени директно към тогавашните военни доминанти – българите и съответно маджарите от края на IX век. (ГИБИ Т. IV, XXI Лъв VI Философ, Тактика, 2. Боен ред и нрави на турките, т. 49-50, стр. 169.)

За използването на желязно защитно снаряжение от българите свидетелстват и други извори. Според Псевдо-Симеон, писал през X век, по времето на българския кан Крум: „българите излезли с тридесетхилядна армия, облечена цялата в желязо“. (ГИБИ Т. 5, XIII Псевдо-Симеон, стр. 172.) Подобно е сведението на автора и за войската на цар Симеон: „В четвъртия час на деня пристигнал и Симеон, водейки със себе си безчислена свита, разделена на много отреди, едни от които въоръжени със златни щитове и копия, други със сребърни щитове и копия, трети украсени с всякакъв вид оръжия и всичките облечени в желязо.“ (ГИБИ Т. 5, XIII Псевдо-Симеон, стр. 182.)

Тежковъоръжените български конни воители носили пълен комплект въоръжение и се нареждали в челото на бойния строй. Обличали дългополи, покриващи коленете одежди – кабакъ от леноно платно и пъстра бръчина (коприна), подшити с вълнени плъсти или дивечови кожи. Върху тях носили железни бръни колчати (плетени брони) или бръни досчати, набрани подобно на змийските люспи (плочести брони). Главите им били покрити с ленени повязки и подкапници, върху които носели островърхи железни шлемове, с високи тулии за перната украса и железни халчести браници (защити), които оставяли открити само очите им. Някои имали още наръкавници и наколенници от железни

листовете, а щитовете им били малки и кръгли, направени от дърво, покрити с багрена кожа и красиви шарки. Воините носели тия щитове на ремък върху гърдите си при боя с пики или в левия юмрук при боя с мечове и саби. Всички имали на нозете си кожени чепици. В битките носели двойно оръжие, защото били едновременно конни стрелци – лъконосци и единоборци. На кръста си върху кожени ремени (колани) те държали големи тулии (колчани) със стрели и своите извити рожанци (рогови лъкове), а на раменете си – дългите копия, с които умело се сражавали в близкия бой. Пак на кръста върху друг, богато украсен войнски пояс висели и извитите им саби за близък бой и сеч на врага, както и кинжалите им. Имали още брадуни (брадви) и аркани (дълги примки или бичове) и сменяли оръжията в боя със завидна лекота. Тежката палица (бойна тояга) и късата камча (камшик, бич), с която управлявали конете си, винаги били с тях и последна защита в битките. Конете им имали дървени седла и железни стремена, а доспехи от плъст и желязо защитавали главите и предните им части.

Зад редиците на челниците стояли и останалите конници. Родени и отгледани

на коня, те били неповторими наездници, а лъкът – тяхното най-силно оръжие. Облечени били в одежди от лен и вълнено сукно, с високи кожени обувца на краката. На главите си носели островърхи клобуки (шапки), с кожени обмети, а някои и леки кожени шлемове с метални обкови. За защита им служели дебели купета (ризници) от плъсти и кожа или бръни лентици (ленени брони), покрити с гладки и лъснати пластини от рог или изсушена волска кожа, подредени подобно перата на птица. Воините имали още сулицы (копия), бойни топори (брадви), дълги корди (кинжали) и къси ножове. Много от тях носели и големи, кръгли дървени щитове, покрити с ярешка кожа. Те служели за защита на тях и предниците на конете им при атака, и на гърбовете им при отстъпление.

Наклоненото окачване на меча, лъка и колчана, а също и широките поли на дрехите и ризницата позволявали на воините да се сражават ефективно както на коня, така и на земята. Този комплекс въоръжение и тактиката за водене на конен бой, наследена от степните номади, се запазват почти непроменени при българите и в следващите векове до края на XII – XIII век.

Милен Петров

● ПРЕДСТОЯЩО

На 8 и 9 април 2023 г. на паркинга на Исторически парк предстои за поредна година Авто-мото събитие „Ние сме България“! Единствена по рода си автомобилна изложба конкурс, в която за сърцата на публиката се съревновават обаятелни с български символи превозни средства.

Това не е просто събитие, а обединителна сила и чудесен начин за превръщане на автомобилите в най-голямата движеща се реклама на България. Автомобили от всякакъв тип, които чрез своя бранд допринасят за съхраняването и предаването на българския дух, ще се състезават за награден фонд: 1-во място – 5000 лева, 2-ро място – 2000 лева, 3-то място – 1000 лева. За участие в конкурса могат да се запишат превозни средства, чието брендиране е изпълнено с фолио, боя или спрей. За настроението на участниците и посетителите на събитието са организирани образователни и забавни игри, мототурове, офроуд турове, тестдрайв и множество демонстрации. Очакваме ви! За повече информация посетете ipark.bg или се обадете на тел. 0896 840 615.

● ЧИТАТЕЛСКА СНИМКА НА СЕДМИЦАТА

Валерия и Ивайло разпространяват вестник „Красиво Ветрино“ сред българи в Германия с помощта на Митко и неговата транспортна фирма TDM Group. Всеки, който желае да подпомогне разпространението на вестника, може да се свърже с нас! Благодарим ви за подкрепата! Заедно сме по-силни!

Очакваме ви и нямаме търпение да се видим тук!

СЪЗДАДОХМЕ ТЕЛЕГРАМ КАНАЛ, С КОЙТО ИНФОРМИРАМЕ ЖИТЕЛИТЕ НА ОБЩИНА ВЕТРИНО ЗА ВСИЧКО СЛУЧВАЩО СЕ ТУК. КОЙТО ИМА ИНТЕРЕС ОТ РАЗВИТИЕТО НА ОБЩИНАТА МОЖЕ ДА ГО СЛЕДИ, КАТО СКАНИРА QR КОДА.

ЗА ДА НИ ИМА

Можете да подкрепите свободното независимо издание „Красиво Ветрино“ тук:
BG41BPVI81701075963101
BIC: BPVIBGSF

Пощенска банка Юробанк България АД, Издател: „Блаженство“ ЕООД
БЛАГОДАРИМ ВИ!

Ако сте станали свидетел или знаете със сигурност за злоупотреба или корупция, обадете се на тел. 0889222885

ВАШАТА АНОНИМНОСТ Е АБСОЛЮТНО ГАРАНТИРАНА

Изкупуваме земеделски земи и къщи в района на община Ветрино. Даваме най-добрите цени на пазара. **Телефон за връзка - 0877230884**